

**UCHWAŁA 255/XXXVIII/22
RADY GMINY WYSOKIE MAZOWIECKIE**

z dnia 29 listopada 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii na lata 2023 - 2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.), w związku z art. 4¹ ust. 2, 2a i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz.1119 ze zm.) i art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.) uchwała się co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii na lata 2023-2024 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Sławomir Jan Misiewicz

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii na lata 2023 - 2024

Postanowienia ogólne

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Wysokie Mazowieckie na lata 2023-2024 (zwany dalej programem) jest realizowany w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 roku (Dz.U. z 2021 poz.1119 ze zm.). Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałaniu alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu, jak również określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizację szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu. Głównymi założeniami Programu jest ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu, rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz wzrost społecznej świadomości dotyczącej tej tematyki. Program uwzględnia działania skierowane do wszystkich mieszkańców gminy Wysokie Mazowieckie. Zawiera działania profilaktyczno – informacyjne, mające na celu propagowanie zdrowego stylu życia i zmianę postaw przy użyciu programów profilaktycznych, odpowiadających na środowiskowe zapotrzebowanie. Zakłada realizację działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Uwzględnia system działań pomocowych skierowanych do osób uzależnionych, osób spożywających alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy, jak również do ich rodzin. Program w swych założeniach obejmuje także kontynuację szeregu działań, zgodnych zarówno z kierunkami, które spójne są z kluczowymi w tym zakresie przepisami prawa oraz dokumentami strategicznymi. Ich skuteczność ma zapewnić konsekwentne i systematyczne wdrażanie na terenie gminy.

Nadużywanie alkoholu jest problemem nie tylko zdrowotnym, ale również społecznym. Osoby uzależnione bardzo często są sprawcami przemocy domowej, czy też mają konflikty z prawem. Alkohol towarzyszy demoralizacji dzieci i młodzieży. Negatywne konsekwencje spożywania alkoholu widoczne są niemalże w każdej dziedzinie życia. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się w czołówce listy zagrożeń dla zdrowia populacji.

Gmina Wysokie Mazowieckie swoim zasięgiem obejmuje 54 sołectwa. Na dzień 30 października 2022 roku Gminę zamieszkuje 5517 mieszkańców, w tym: kobiet – 2705, mężczyzn - 2812:

- dzieci i młodzieży do 18 roku życia 1224, w tym kobiet – 594, mężczyzn 630,
- osób w wieku produkcyjnym – 3316, w tym kobiet - 1474, mężczyzn – 1842,
- osób w wieku poprodukcyjnym – 977, w tym kobiet – 637, mężczyzn – 340,

Jest to teren typowo rolniczy. Część mieszkańców utrzymuje się z pracy pozarolniczej w Wysokiem Mazowieckiem, Laskowcu Starym oraz Zambrowie. Według danych Powiatowego Urzędu pracy na dzień 30 października 2022 roku liczba bezrobotnych w gminie wynosi 139 osób, w tym 63 to kobiety, z prawem do zasiłku 9 osób, w tym 5 to kobiety.

Z raportu Komendy Powiatowej Policji w Wysokiem Mazowieckiem wynika, że w 2022 roku na terenie gminy odnotowano:

l.p.	Nazwa zdarzenia	ilość
1	Wypadki drogowe	3
2	Kolizje	38
3	Niebieska Karta	18
4	Interwencje domowe	61
5	Nietrzeźwy kierowca	8
6	Interwencje drogowe	54
7	Awantura inne niż domowa	352

8	Kierujących po spożyciu alkoholu	5
9	Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia	0
10	Osoby doprowadzone do miejsca zamieszkania	1

Analiza zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej.

Wójt Gminy w celu prowadzenia działalności profilaktycznej i naprawczej opiera się na działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i współpracuje z następującymi podmiotami:

- Komendą Powiatową Policji w Wysokiem Mazowieckiem,
- Prokuraturą Rejonową i Sądem Rejonowym w Wysokiem Mazowieckiem,
- Poradnią Zdrowia Psychicznego w Wysokiem Mazowieckiem,
- Klubem Rodzin Abstynenckich „Łabędź” w Wysokiem Mazowieckiem,
- Dyrekcją i Radą Pedagogiczną szkół podstawowych i szkół średnich, do których uczęszczają uczniowie z naszej gminy,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wysokiem Mazowieckiem,
- Wojewódzkim Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży,
- Regionalnym Związkiem Stowarzyszeń i Klubów Abstynenckich Województwa Podlaskiego z Siedzibą w Wysokiem Mazowieckiem.

Cele Programu:

I. Cel ogólny:

to ograniczenie spożywania napojów alkoholowych oraz innych używek i redukcja związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych na terenie gminy Wysokie Mazowieckie.

II. Cele szczegółowe:

1. Większa wiedza i świadomość społeczna na temat rosnącego zagrożenia rozwojem alkoholizmu i narkomanii możliwych skutków i sposobów zapobiegania.
2. Szerszy dostęp do oferty pomocowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.
3. Kontrola rynku sprzedaży napojów alkoholowych mająca na celu wyeliminowanie nierzetelnych sprzedawców.
4. Edukacja społeczna ukierunkowana na zagrożenia związane ze spożywaniem alkoholu oraz narkotyków.
5. Ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież oraz ograniczenie szkód zdrowotno - społecznych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.
6. Tworzenia dla dzieci i młodzieży alternatywnych form spędzania wolnego czasu.
7. Eliminowanie czynników destabilizujących życie rodzinne.
8. Partnerstwo w dążeniu do wypracowania skutecznych metod i rozwiązań w profilaktyce środowiskowej.

Zadania do realizacji:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Prowadzenie procedury leczenia odwykowego – składanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie odwykowym.
2. Opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia.
3. Pokrycie kosztów sądowych związanych ze złożeniem wniosków w sprawie skierowania na leczenie odwykowe.
4. Udzielenie informacji o możliwościach pomocy i leczenia odwykowego dla osób związanych z uzależnieniem.
5. Zapewnienie osobom uzależnionym leczenia odwykowego oraz uczestnictwa w sesjach terapeutycznych.

6. Dopuszczenie w niezbędne pomoce naukowe do prowadzenia zajęć terapeutycznych (pozycje książkowe, broszury, itp).

7. Finansowanie udziału w szkoleniach, konferencjach osób pracujących w obszarze pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.

Celem zadania jest zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu oraz osobom pijącym w sposób szkodliwy i ryzykowny odpowiedniej oferty terapeutycznej i rehabilitacyjnej .

Działania realizowane w ramach tego zadania miały na celu ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających ze szkodliwego picia alkoholu i zażywania innych środków psychoaktywnych, poprawę stanu psychofizycznego i funkcjonowania społecznego osób uzależnionych.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integracji ze społecznością lokalną poprzez:

- współpracę z Komendą Powiatową Policji w Wysokiem Mazowieckiem w zakresie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wymiany informacji,
- współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- współpracę z Poradnią Pedagogiczno- Psychologiczną,
- współpracę z Poradnią odwykową w Wysokiem Mazowieckiem,
- współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym d/s przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Wysokie Mazowieckie, działającym w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

2. Finansowanie profilaktycznych i terapeutycznych form wypoczynku w okresie wakacji dla dzieci i młodzieży narażonych na działania czynników ryzyka.

3. Prowadzenie działań interwencyjnych, informacyjnych i doradczych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4. Utrzymywanie kontaktów z rodziną w celu:

- diagnozy sytuacji rodzinnej - rozwiązywania problemów rodzinnych poprzez motywowanie osoby uzależnionej lub współuzależnionej do podjęcia terapii.

Celem tego zadania jest ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Rozwój świetlic i klubów wiejskich, jako miejsc, stanowiących bazę do realizacji programów profilaktycznych (zakup art. papierniczych i piśmienniczych, pomocy dydaktycznych, niezbędnego sprzętu).

2. Współudział w działaniach promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez dzieci i młodzież (wycieczki, rajdy, dyskoteki bez alkoholu, koła zainteresowań i zajęcia świetlicowe).

3. Prowadzenie zajęć rekreacyjnych i sportowych jako elementu programów profilaktycznych oraz dofinansowanie imprez - rekreacyjnych.

4. Finansowanie działań podejmowanych w ramach lokalnych kampanii profilaktycznych, zakup nagród za udział w zawodach i innych przedsięwzięciach z nimi związanych.

5. Prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz programów autorskich dotyczących profilaktyki uzależnień, problematyki problemowej.

6. Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi.

7. Finansowanie zakupu paczek dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.

Celem tego zadania jest zwiększenie świadomości wśród dzieci i młodzieży na temat zagrożeń wynikających z używania alkoholu i innych substancji uzależniających.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wspieranie instytucji rządowych, poza rządowych oraz samorządowych (szkoły), sołectw i innych zakresie prowadzonych przez nie działań na rzecz rodzin z problemem alkoholowym.

2. Organizowanie i dofinansowanie udziału w szkoleniach, kursach, konferencjach, sympozjach i innych formach dokształcania osób zawodowo i niezawodowo zajmujących się problematyką alkoholową w tym członkom GKRPA.

3. Budowanie systemu współpracy, wymiana informacji i doświadczeń.

Celem tego zadania jest poszerzenie i urozmaicenie działań o charakterze profilaktycznym.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13*i* 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Podejmowanie działań interwencyjnych wobec prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych w szczególności skierowana do młodzieży.

2. Podejmowanie działań interwencyjnych wobec przypadków sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nietrzeźwym, nieletnim, na kredyt i pod zastaw.

3. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w celu wykrywania naruszeń ustawy.

2. Egzekwowanie uchybień na drodze sądowej.

Celem tego zadania jest przeciwdziałanie naruszeniom przepisów prawa.

Planowane cele, zadania i sposoby ich realizacji wpisane do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 dostosowane są do problemów i potrzeb wszystkich mieszkańców gminy, oraz do realnych możliwości podejmowania określonych działań, które opierają się o posiadane zasoby finansowe określone w przyjętym na dany rok budżecie gminy po raz zasoby instytucjonalne i osobowe, które w okresie danego roku są w stanie zapewnić realizację zadań i projektów.

VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

1. Bezdomni realizujący indywidualny program wychodzenia z bezdomności / w zależności od potrzeb/ w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.

2. Chorzy psychicznie w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego.

3. Długotrwale bezrobotni w rozumieniu przepisów o promocji i zatrudnieniu i instytucjach rynku pracy.

Kontrola realizacji program

1. Wójt Gminy składa sprawozdanie z wykonania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Radzie Gminy raz w roku w sposób ustalony przez Radę.

2. Wójt Gminy informuje Pełnomocnika Wojewody ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problem Alkoholowych oraz Narkotykowych raz w roku.

Realizatorzy Programu

1. Jednostką realizującą Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii jest Urząd Gminy w Wysokiem Mazowieckiem.

2. Bieżący nadzór nad realizacją programu sprawuje Wójt Gminy Wysokie Mazowieckie, który podejmuje działania zmierzające do osiągnięcia wyznaczonych z programu celów.

3. Koordynację przedsięwzięć związanych z realizacją zadań własnych gminy zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zawartych w niniejszym programie prowadzi pełnomocnik Wójta ds. profilaktyki przeciwdziałania uzależnieniom.

4. W realizacji programu uczestniczy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pełnomocnik Wójta ds. profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom, jednostki organizacyjne gminy oraz inne podmioty uprawnione do wykonania zadań programu.

5. Rada Gminy otrzymuje sprawozdanie z wykonania programu do końca pierwszego kwartału następnego roku.

6. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest finansowana w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Za udział w posiedzeniach, czynnościach kontrolnych członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje:

Przewodniczącemu Komisji - 600 zł

Członkowi Komisji – 400 zł

Posiedzenie komisji zwołuje Przewodniczący nie rzadziej jak raz na kwartał

Za wyjazdy służbowe związane z działalnością kontrolną członków komisji przysługiwał będzie zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej / Dz. U. z 2013r. poz.167/.